

Projektplan för avfallsplanearbete SÖRAB

Innehållsförteckning

1	Mål och förutsättningar	2
1	Mål och förutsättningar	2
2	Organisation	2
2.1	Inledning.....	2
2.2	Projektorganisation och ansvarsområden	3
2.2.1	Avfallsplanegrupp.....	3
2.2.2	Arbetsgrupp.....	3
2.2.3	Samrådsgrupper.....	4
3	Genomförande och tidplan	4
3.1	Genomförande	4
3.2	Avfallsplanens struktur och innehåll	6
3.3	Tid- och resursplan.....	7
3.3.1	Tidplan.....	7
4	Kommunikation	7
5	Resurser	7
5.1	Interna resurser	7
5.2	Externa resurser.....	7

Bilaga 1 Riskanalys och hantering

Bilaga 2 Detaljerad aktivitetsplan

1 Mål och förutsättningar

Den nuvarande regionala avfallsplanen för SÖRAB-regionen fastställdes år 2000. Planen omfattar regionala angelägenheter inom avfallshanteringen i SÖRAB:s nio delägarkommuner utom Stockholm. Varje kommun har även sin lokala avfallsplan.

En ny regional avfallsplan ska nu tas fram. Planen avses utformas på ett sådant sätt att även lokala perspektiv i respektive kommun tas tillvara och att den uppfyller gällande lagstiftning och Naturvårdsverkets föreskrifter om innehåll i en kommunal avfallsplan. Planen ska antas av varje kommuns fullmäktige och gälla som respektive kommuns avfallsplan. Planeringsprocessen och planens utformning avses följa Avfall Sveriges handbok i kommunal avfallsplanering.

Regionen präglas av en stor tillväxt och det leder bland annat till ökade mängder avfall.

SÖRAB avser att involvera inte bara avfallsansvariga i kommunerna utan även andra berörda kommunala funktioner, såsom miljötillsyn, miljöstrategiskt arbete och exploatering/fastighet. En viktig del i arbetet med avfallsplanen blir att kommunicera mål, åtgärder och strategier med berörda aktörer, såsom fastighetsägare, näringsliv, entreprenörer och intresseorganisationer i respektive kommun. En dialog avses även föras med andra kommuner i Stockholmsområdet, eftersom det finns regionala aspekter på t.ex. val av avfallshanteringsystem eller lokalisering av anläggningar.

Avfallsplanen kommer att miljöbedömas enligt 6 kap. 11- 16 § miljöbalken. Samrådsprocessen kommer att integreras i arbetet och vara en del av alla kontakter med myndigheter, företag, organisationer, privatpersoner etc.

De övergripande målen med att revidera avfallsplanen är:

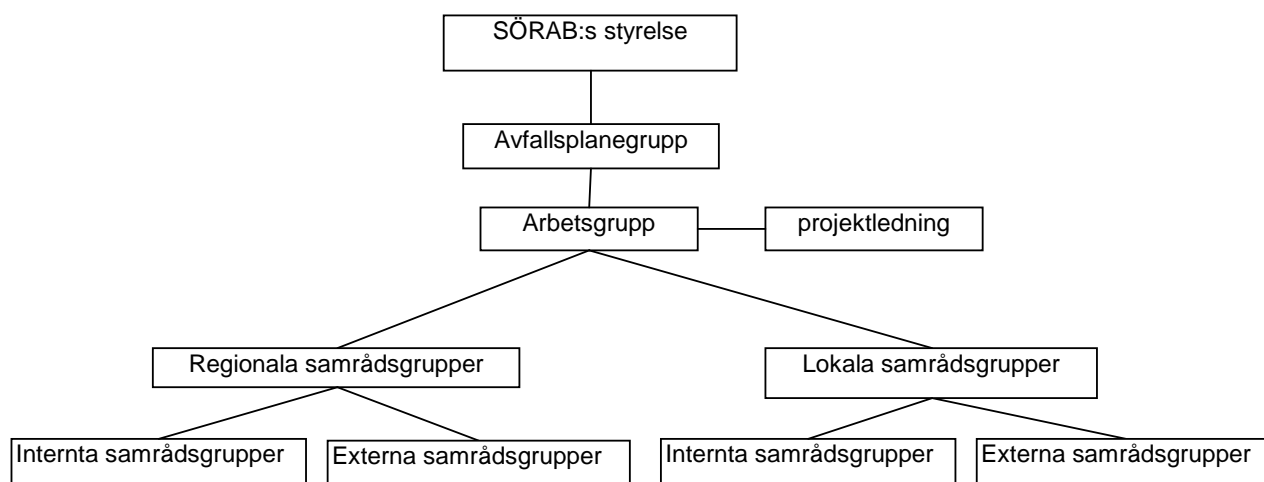
- att anpassa planen med utgångspunkt från bl.a. nationella mål, regionala/lokala mål och gällande lagstiftning
- att göra avfallsplanen till ett aktivt planeringsinstrument för kommunernas avfallshantering
- att sätta upp mål för avfallshanteringen till år 2020.

2 Organisation

2.1 Inledning

Framtagande av en väl genomarbetad avfallsplan förutsätter att aktivt deltagande från berörda kommunala funktioner samt en dialog med externa aktörer.

2.2 Projektorganisation och ansvarsområden

Utifrån behov och organisation för medverkande i samrådsgrupperna bildas grupperna på lokal eller regional nivå.

För arbetet med den nya avfallsplanen har SÖRAB avsatt en halvtidstjänst, som kommer att ansvara för samordning av avfallsplanearbetet, kontakter med kommuner och externa aktörer, samråd med Länsstyrelsen, sammanställning av underlag från kommunerna, författa huvuddelen av innehållet i avfallsplanen och stödja den politiska beslutsprocessen inklusive bl.a. utställning och remiss.

2.2.1 Avfallsplanegrupp

Avfallsplanegruppen består av två personer från respektive kommun. Avfallsplanegruppen är projektets styrgrupp. Avfallsplanegruppens uppgift är att fatta beslut om projektövergripande frågor så som projektplan och kommunikationsplan. Avfallsplanegruppen ska även fastlägga förslag till mål. Deltagarna i avfallsplanegruppen förväntas aktivt delta i processen, ge synpunkter på framtaget material och förankra arbetet i den egna kommunen.

2.2.2 Arbetsgrupp

För att arbetet ska löpa på smidigt skapas en arbetsgrupp. Arbetsgruppens ansvarar för att planera arbetet, förbereda inför möten, ge snabba synpunkter på framtaget material samt förbereda förslag till målformuleringar.

Arbetsgruppen består av nedanstående personer.

Charlotta Skoglund, SÖRAB och Järfälla kommun (projektledare)

Ingrid Olsson, SÖRAB

Leif Lundin (Avfallskonsult), Grontmij AB

Jörgen Leander (Avfallskonsult), Grontmij AB

Carin Tullberg, Solna Stad

Nina Isaksen, Sundbybergs Stad

Kristina Magnell, Täby kommun

Marie Nilsson, Upplands Väsby kommun

Övriga medarbetare inom i första hand SÖRAB eller SÖRAB:s medlemskommuner samt Grontmijs avfallsgrupp kan engageras i arbetet vid behov.

Projektledningen består av Ingrid Olsson, Charlotta Skoglund och Leif Lundin. Ansvaret fördelas mellan dessa enligt följande.

Ingrid Olsson - Huvudansvarig för:

- Projektbudget
- Dialog med SÖRAB:s styrelse

Charlotta Skoglund – Huvudansvarig för:

- Inventeringar, analyser och genomgång av underlag
- Framtagande av interna underlag
- Framtagande av förslag till avfallsplan
- Löpande information till tjänstemän och politiker i respektive kommun
- Sammanställning av synpunkter från olika intressenter
- Genomförande av idéseminarier och övrig kommunikation
- Stöd till kommunerna i arbetet med remiss och utställning
- Planens överensstämmelse med lokala föreskrifter, taxor och miljömål

Leif Lundin – Huvudansvarig för:

- Projektets tid- och resursplan
- Framtagande av förslag till mål och åtgärder
- Framtagande av kommunikationsplan
- Framtagande av struktur för avfallsplan

2.2.3 Samrådsgrupper

För att stärka framtagandet av avfallsplanen och målen för den kommande avfallshanteringen är det viktigt att ett brett samhällsperspektiv finns med i framtagandet av planen. Samrådsgrupper ska därför bildas på både regional och lokal nivå, samt både internt inom kommunen/regionen och externt på båda nivåerna. I vilken grad de olika grupperna medverkar i planeringsarbetet kan variera kraftigt. Detta presenteras närmare i kommunikationsplanen.

3 Genomförande och tidplan

3.1 Genomförande

Genomförandet kommer att präglas av en aktiv diskussion såväl regionalt och lokalt. Diskussionerna förs internt inom den kommunala organisationen och SÖRAB samt externt kring hur man på bästa sätt kan bidra till att de nationella, regionala och lokala miljö kvalitetsmålen uppfylls och att avfallet hanteras enligt EU:s avfallshierarki. En aktiv förankringsprocess ger acceptans för mål och handlingsplaner och skapar en medvetenhet kring avfallsfrågornas komplexitet. I denna förankringsprocess ingår även de samråd som ska hållas med anledning av miljökonsekvensbedömningen av planen.

I det följande redogörs kortfattat för viktiga moment i projektet:

- Uppdraget inleds med ett *uppstartmöte* med projektledningen där förutsättningar och krav klargörs, tidplan och andra administrativa frågor diskuteras. Mötet resulterar i ett förslag till arbetsgång samt tidplan för projektet. Regelbundna *projektledningsmöten* hålls för att ge en kontinuitet i processen.

- Projektledaren besöker därefter samtliga SÖRAB:s nio delägarkommuner utom Stockholm. Kommunerna tillhandahåller då befintligt grundmaterial, samtidigt som kommunspecifika frågor och förväntningar diskuteras.
- Utöver projektledningsmötena hålls vid behov arbetsgruppsmöten. Arbetsgruppen har till uppgift att kunna ta snabba beslut om utformning och innehållet i planen.
- Avrapportering av vad som hittills framkommit samt en diskussion kring mål och fortsatta förutsättningar för arbetet sker på regelbundna avfallsplanegruppsmöten. Avfallsplanegruppen roll är även att svara för kommunikation mot den egna kommunen. Avfallsplanegruppen förutsätts vara aktiv och ta fram material som efterfrågas.
- Ett första steg i projektet blir att gå igenom och beskriva bakgrund och omvärldsförutsättningar, vilket innefattar att:
 - uppdatera beskrivningen av gällande lagar och regler
 - lyfta fram regionala och kommunala beslut som rör avfallsområdet
 - lyfta fram nationella mål och intentionerna i kretsloppspropositionen
 - identifiera strategiska frågor
- Arbetet med att formulera mål och åtgärder inleds tidigt i projektet genom bl.a. diskussioner i avfallsplanegruppen för att sedan fortsätta under en stor del av projektiden. Idéseminarier och övrig kommunikation med olika intressenter bidrar till relevanta mål. Kopplingen till de nationella miljökvalitetsmålen liksom andra mål på olika nivåer är viktig. Arbetet startar med en inspirationsdag. Till denna dag inbjuds representanter från olika delar av samhället för att ge sin bild av vad som är viktigt för avfallshanteringen i framtiden.
- Uppföljning av mål och åtgärder som satts upp i föregående avfallsplan är också en viktig del i det inledande arbetet med planen.
- En kort beskrivning av nuläget görs med utgångspunkt från befintliga utredningar, tidigare avfallsplan samt miljörapporter för avfallsanläggningar. Avsnittet om nedlagda deponier i föregående avfallsplan samt delar av nulägesbeskrivningen i densamma förutsätts kunna nyttjas till viss del även i den nya avfallsplanen. I övrigt görs kompletteringar genom bl.a. sammanställning av statistik och intervjuer med nyckelpersoner. Centrala moment i nulägesbeskrivningen är:
 - förhållanden i SÖRAB regionen som påverkar avfallens mängd och sammansättning
 - grundläggande förutsättningar såsom antal invånare, antal hushåll i kommunerna fördelat på boendeform samt kommunernas näringslivsstruktur
 - anläggningar för avfallshantering i kommunerna inklusive nedlagda deponier.Allt avfall inkluderas men avfall och avfallshantering som omfattas av kommunalt renhållningsansvar prioriteras i nulägesbeskrivningen. Inventering av bakgrundsmaterial sker i dialog med kommunerna. Kommunerna förutsätts delta aktivt genom att svara på frågor och ta fram uppgifter. Avfall från verksamheter för hela länet förutsätts tas fram i samverkan med regional avfallssamverkan i Stockholms län.
- Information till berörda politiker om avfallsplanearbetet sker vid särskilda tillfällen. Detta kan med fördel vara som informationsärendet på en nämnd eller vid ett kommunstyrelsesammanträde. Politikerna informeras i början av processen, när samtliga samråd är genomförda samt inför remiss och slutligen inför fastställandet av planen.
- Med utgångspunkt från genomförd nulägesbeskrivning, beskrivning av omvärldsförutsättningar och hittills förda måldiskussioner genomförs samråd genom idéseminarier för berörda intressenter i syfte att informera om situationen i SÖRAB, presentera erfarenheter från andra kommuner, fånga upp synpunkter och idéer samt diskutera olika lösningar för SÖRAB. Idéseminarierna genomförs i form av inledande information och grupparbete i form av workshops kring specifika frågeställningar, mål och handlingsplan.

- En enkät genomförs för att spegla medborgarens önskan om den framtida avfallshanteringen i regionen.
- Det fortsatta arbetet med framtagande av mål, strategier och handlingsprogram sker i dialog inom avfallsplanegruppen. Vilka mål och åtgärder som skall prioriteras fastställs genom s.k. signifikansbedömning.
- För att spegla hur tillväxten i regionen kommer att påverka avfallshanteringen görs prognoser utifrån nuvarande situation, angivna mål och kommunernas uppgifter om förväntad utveckling.
- Konsekvenser analyseras med avseende på ekonomi och miljö. En miljöbedömning av planen görs i enlighet med Miljöbalken 6 kap 11-18 §§.
- Resultatet levereras som ett förslag till avfallsplan i form av datautskrift samt dokument i Word-format. Som komplement till planen sammanställs uppgifter om avfallsmängder, avfallsbehandling och mål som är av särskild betydelse för Länsstyrelsen vid sammanställning av kommunala avfallsplaner.
- Förslaget till avfallsplan presenteras för avfallsplanegruppen vid ett särskilt *redovisningsmöte*.
- Efter att förslaget lämnats till SÖRAB fortsätter SÖRABs/kommunernas vidare handläggning av avfallsplanen med utställning, remiss m.m. Lagstadgat samråd och utställning hålls under projektets senare del.

Avfallsplanegruppen förankrar framtagna texter inom den egna organisationen parallellt med ovanstående aktiviteter.

Förslaget till genomförande omfattar även en bredare förankringsprocess innefattande idéseminarier och möten. Detta preciseras i en separat kommunikationsplan.

3.2 Avfallsplanens struktur och innehåll

En modell för utformning av en avfallsplan som har fungerat bra i flera andra kommuner och regioner baseras på att mål och åtgärder tas upp tidigt i plandokumentet och omvärlds- och nulägesbeskrivning samt övrigt bakgrundsmaterial presenteras i bilagor. Avfallsplanens disposition ser ut enligt följande:

- Inledning (bakgrund, syfte, metod)
- Framtida avfallshantering i SÖRAB (vision, framtida avfallsmängder, mål, strategi, åtgärder)
- Miljökonsekvenser (inkl. miljöbedömning enligt Miljöbalken)
- Ekonomi (taxor och ekonomiska/samhällsekonomiska konsekvenser)
- Information och kommunikation
- Organisation (inkl. fortsatt avfallsplanering)
- Uppföljning
- Bilagor:
 1. Nulägesbeskrivning
 2. Förpackningar och tidningar
 3. Anläggningar för återvinning och bortskaffande av avfall
 4. Omvärldsbeskrivning (miljömål, lagstiftning etc.)
 5. MKB dokument
 6. Uppföljning av föregående avfallsplan
 7. Nedlagda deponier
 8. Aktuella uppgifter till länsstyrelsen

Planen kommer att vara tillgänglig på Internet. Detta underlättar uppdatering och dialog med berörda aktörer och bidrar därmed till att göra avfallsplanen till ett aktivt planeringsinstrument.

3.3 Tid- och resursplan

Nedan ges ett förslag till översiktlig tid- och resursplan.

3.3.1 Tidplan

Arbetet med framtagande av förslag till avfallsplanen ska genomföras under ett års tid. Projektstart den 1 april 2007. Detta innebär att målsättningen är att ett förslag till avfallsplan finns färdigt i mars 2008. Detta förutsätter att avfallsplanegruppen är aktiv i processen. Kommunikation med berörda intressenter genomförs under hösten 2007. Efter att förslaget till avfallsplan färdigställts återstår den politiska behandlingen som bedöms ta ca 7 månader. En detaljerad aktivitetsplan presenteras i bilaga 2.

Avfallsplanegruppsmöten sker regelbundet under projektiden, preliminärt enligt följande: 4 juni 2007, 26-27 september 2007, 6 november 2007, 11 december 2007, 22 januari 2008 samt 12 mars 2008. Planerade aktiviteter presenteras i separat aktivitetsplan.

Intern remiss inom Avfallsplanegruppen sker allteftersom olika avsnitt färdigställs.

Avrapportering sker löpande till berörda nämnder och kommunstyrelsen i respektive kommun.

4 Kommunikation

En förändring i avfallsrelaterade frågor föranleder alltid ifrågasättanden och kräver en systematisk kommunikation för att nå den förankring som är nödvändig för ett lyckat resultat. Dessa frågor hanteras i kommunikationsplanen.

5 Resurser

5.1 Interna resurser

Interna resurser kommer att tas i anspråk, men inom den ordinarie arbetstiden/budgeten. Resurserna kommer främst från SÖRAB men även från respektive kommun inom SÖRAB i form av tid.

5.2 Externa resurser

Grontmij AB har anlåtats som extern konsult i arbetet.

Bilaga 1 Riskanalys och hantering

Checklista över projektrisker

Risk	Ja/Nej	Åtgärd
<u>Resurstillgång</u>		
Projektledare slutar	Nej	
Projektmedarbetare intern slutar	Ja	Se nedan.
Projektmedarbetare extern slutar	Nej	
Brist på korrekt underlag	Nej	
Brist på kompetens	Nej	
Konkurrens om resurser med andra projekt	Nej	
<u>Tidshållning</u>		
Tidplan hålls ej	Ja	Se nedan.
<u>Ekonomi</u>		
Projektbudgeten överskrids	Ja	Se nedan.
<u>Projekt mål</u>		
Projektmålen nås ej	Nej	
SÖRAB kommun ställer sig utanför projektet	Ja	Se nedan
<u>Kommunikation och förankring</u>		
Kommunikation inom projektgruppen	Nej	
Internt motstånd	Nej	
Externt motstånd	Nej	
Politiskt motstånd	Nej	
Negativt i massmedia	Nej	
Deltagande kommuner är oeniga	Ja	Se nedan.
Deltagande kommun antar ej avfallsplanen	Ja	Se nedan
Otillräckligt politiskt engagemang	Ja	Se nedan

Identifierade risker

Projektmedarbetare slutar

Om en projektmedarbetare väljer att sluta under projektets gång kan det resultera i att de externa resurserna behöver förstärkas och därmed ökar kostnaderna.

Projektbudgeten överskrids

Om det skulle visa sig att projektbudgeten inte kan innehållas ökar kostnaderna. Regelbunden uppföljning av projektets ekonomiska status ger goda förutsättningar för ett kostnadseffektivt arbete.

Tidplan hålls ej

Risk finns att tidplanen ej hålls. Engagemang såväl inom projektgruppen som externt är grundläggande för att tidplanen ska kunna hållas. Läget i projektet kommer att stämmas av regelbundet i relation till tidplanen.

SÖRAB kommun ställer sig utanför projektet

Om någon kommun väljer att göra en egen avfallsplan fortsätter projektet ändå.

Deltagande kommuner är oeniga

En bred förankring skapas genom ett tidigt engagemang i kommunerna. Det är viktigt att så tidigt som möjligt låta alla komma till del i processen.

Deltagande kommun antar ej avfallsplanen

Kommunen har frihet att ändra och lägga till i planen. Kommunen får dock jobba om materialet i egen regi.

Otillräckligt politiskt engagemang

Samverkan mellan SÖRAB och de lokala kontaktpersonerna för att lyfta avfallsfrågorna och göra avfallsplanen till ett verktyg i den kommunala planeringen.